

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDÜS NANDOR

Felelős szerkesztő MARÓT SANDOR

Két vélemény a Magyar Párt új útjáról

Paál Árpád dr és Jakabffy Elemér dr nyilatkoztak

A romániai Magyar Párt megmozdulása a brassói gyűlés előkészítése dolgában és a pártvezetőség néhány tagjának Tatarescu kisebbségi államtitkárral folytatott kolozsvári tárgyalásai, a hosszú ideig passzívításra kényszerült magyar kisebbség körében érthető érdeklődést és elvességet váltott ki. Ez az érdeklődés egyrészt fokmérője is a megmozdulás jelentőségének. A határszéli városok kisebbségi sajtóorgánumai egymásután szólnak meg s adják hangját az itt élő minoritás véleményének, mely egész figyelmével Brassó felé fordul és az ott történendőtől várja a romániai magyarság kedvező sorsfordulatait.

Eltekintve a felfogásbeli nüansz-különbségektől, melyeket az előkészítésre fordítható idő rövidsége magyaráz, a határszéli véleménynyilvánítások csak megérősíthetik a Magyar Párt vezetését abban az elhatározásában, hogy kisebbségünk egyetlen meglévő politikai formációját a jövőben az aktív és reálpolitika útjára terelje.

Ezt a leszűródött és egységgéállt véleményt természetesen kísérték bizonyos aggodalmasságok is, melyeknek azonban csak részleteket és módozatokat érintő komplexumából két főszempont határolta külön magát legélesebben. És pedig első sorban az a kérdés, hogy: vajon a Magyar Pártnak a kormányval tervezett tárgyalásai nem fogják-e megbontani a politikai formáció egységét, másodszor, hogy helyese-e a pártvezetésnek épp a liberális kormányzat felé való orientációja, azon liberális kormány felé, mely kisebbségi kérdésekben mindezekig nem tanúsított valószínűleg túlnagy liberalizmust.

E sorok írójának alkalma volt Paál Árpád dr-hoz, a kiváló publicistához és egyszerűen mind a Magyar Párt egyik előkelő exponenséhez e tárgyban kérdést intézhetni. Paál Árpád dr következőkben válaszolt:

— Új orientációknak egységbontásról nem lehet szó. A magyarságra támaszkodunk, egysége az erősségünk, amit mindennél jobban félünk. Olyannyira, hogy az „egység” szó ezt a kívánalmunkat és törekvésünket még csak nem is fedi, sokkal helyesebb, ha egyenesen magyar „teljességről” beszélünk. Ezt a kisebbségi „magyar teljességet” nehezen sikerült összehoznunk, különféle igényekből, különféle árnyalatokból. Csak nem képzelhető akkor, hogy a szó értelmi súlvát és belső lényegét nem éltük volna át? Hogy épp mi tennők kockára, vagy bontanók meg? Belül bár magunk közt helyt adunk minden megnyilatkozó véleménynek, de olyannyira tudjuk és érezzük, hogy kifelé csupán egységes formában jelenhetünk és nyilatkozhatunk meg, hogy még azt sem szeretjük, ha úgy látszik, mintha a szószéken gondolkodnánk. A Magyar Párt véleménymegnyilatkoztatása olyan bonthatatlan kell, hogy legyen, mint mikor egyetlen ember mond ki valamit. Befelé az egyes ember véleményalakulásának is lehet és van procedurája. Mint ahogy

önmagával vitázik, szupponál és elvet az egyes, — épp úgy viaskodja meg magában a Magyar Párt is problémáit. De ez a folyamat belső és latens, mint minden gondolatalkulás s az egységes gondolatki-termelésen túl nem is terjeszkedik.

— Bizonyos, hogy érnek aggodalmakból eredett vádak bennünket. Tudjuk, ez természetes. Sokszor egy-egy szóval világot is deríthetnénk a kétkedőkben, de nem tesszük, nem tehetjük, inkább mutatunk egy támadó felületet, semmint a hangos szövetőkkel vitába állunk, épp az egység — a teljesség — kedvéért, hogy külön véleményforrásokat ne bontsunk és megérdeni ne engedjünk.

Egyebekben, hogy a reálpolitika felé való orientálásunk mennyire nem egyes vezetőségi tagoknak különkezdemenyezése, azt megvilágítja dr Barabás Bélának csütörtökön megjelent exorzéja és Sándor József véleménye is. Ezekhez nekem már igazán aligha marad hozzátennivalóm. Más lapra tartozik az a kérdés, hogy miért készül a Magyar Párt vezetősége épp a liberális kormányval való tárgyalásokra. Itt egy gyökeres tévedést nyomban korrigálnom kell. A Magyar Párt a hangsúlyt nem a „liberális” szóra, hanem a kormányra, a mindenkor erőhatalmi forrásra helyezi. A magyarságnak az állam tenni és segíteni-tudó, reprezentáns faktoraival kell fölvenni a kapcsolatot, nem pedig pártokkal. Ezt a célt kell szolgálnia a „tárgyaló bizottságnak”, mely a vezetőségtől különálló szerv s melynek tagjai személyileg nincsenek lekötve, sem

exponálva. A tárgyaló bizottság nem kötheti le magát, hanem csupán közvetíti a két tárgyaló faktor között és beszámol a vezetőségnek. Tapasztalat bizonyítja: milyen fontos az, hogy egy-egy kormány minő vég-akkord kíséretében adja át a kisebbség ügyét az utána jövő rezsimnek. Hogy az átörökölt probléma mennyiben fejleszthető a megoldás felé, egy-egy kedvező gesztus a továbbiakban mennyiben lesz hatványozható később? Ezek az akkordok tehát nem célbaérkezési pontok a Magyar Párt szempontjából, hanem mértékegységek a jövő reményeinek kiszulózásánál.

— Nem gondolja-e ön, hogy a Magyar Párt új irányvétele miatt egyesekben az a gondolat merülhetne fel, mintha a liberális kormányzattal való tárgyalások nem volnának teljesen önzetlenek és az összmagyar-kisebbség mindenkor érdekén kívül a vezetőség némely tagját más, személyes és hatalmi indokok is vezethetnék?

— Ez az ólálkodó gyanu minden politikai megmozdulás rendes kísérője, az ellenvéleményen lévők, vagy lehetőleg keserűségéből születik. — mosolyog nyugodtan Paál Árpád dr. — Egy bizonyos. Lekenyereznia ma a kormány csak egy magyar politikai frakciót tudna, azt, amely kijelentené, hogy nem bocsátkozik tárgyalásba a román politika exponenseivel. Minden kormány szívesen áldozna ugyanis, ha a Magyar Párt merev és elutasító magatartására való egyszerű hivatkozással elháríthatná magától az egész problémát s ha ezért még az ódiomot sem neki magának kellene viselnie.

Pálffy Gyulácsy Irén.

Jakabffy Elemér levele a Nagyvárad szerkesztőségéhez

Dr Jakabffy Elemér, a Magyar Párt egyik vezetője az alábbi levelet küldte Lugosról a Nagyvárad szerkesztőségéhez:

Tisztelt Szerkesztő Úr!

A „Nagyvárad” május 19-én megjelent 112-ik számában olvasom felsorolását azon különböző felfogásoknak, amelyek „A Magyar Párt új útjai” című cikkeik nyomán megnyilatkoztak. „Ezek között — írja a Nagyvárad — akadt olyan is, amely meg is gyanúsított bennünket, hogy a kormány sugalmazására irtuk meg cikkeinket.”

Ugy tudom, amikor a „Nagyvárad” cikkei irattak, Önöknek tudomásuk sem lehetett azokról a tárgyalásokról, amelyeket én néhány barátommal együtt Tatarescu miniszter úrral folytatam, viszont nekem tudomásom nem volt az Önök cikkeinek megjelenéséről. Azt hiszem, egy-maga az a körülmény is igazolja, hogy valahogyan egy magasabb, de a kormányval bizonyára sokkal nagyobb hatalom, irányít mindnyájunkat, mely végre is az egész vonalon megbékülést kíván.

Nekünk, akik az erdélyi kisebbségi magyar nemzet szellemi irányítására befolyást gyakorolunk, a történelem előtt kell felelnünk, hogy ennek a szellemnek szavát megértjük. Igazolnunk kell, hogy ha majd a megbékülés meg nem történt, azért

a felelősség csak azokra hárul, akik konyul azt hiszik, hogy a hatalomnak békülése nem kell.

Mindazok tehát, akik Önöket gyanúsítottak, engem is gyanúsítanak. Ebben a tisztelt szerkesztőséggel azonosítom magam.

Lugos, 1924. május 19-én.

Tisztelettel
Jakabffy Elemér.

Jakabffy Elemér a Magyar Párt új útjáról hosszasan nyilatkozott a Temesvári Hírlap hasábjain. Ebben többek között ezeket mondja:

— Több oldalról intéztek már kérdést hozzám, vajon a csucsi megállapodások után nem politikai határozatlanság jele-e azok a tárgyalások, melyek most Tatarescu miniszter úrral folytak?

— Egymaga az a körülmény, hogy azok közül, akik a miniszter úrral a tárgyalásokat folytatták, ketten: Paál Árpád és Gyárfás Elemér Csucsán voltak, igazolja, hogy szó sem lehet arról, hogy most a párt egy más árnyalata, egy más felfogás képviselői folytatnak tárgyalásokat.

— Biztosíthatok mindenkit, hogy a Magyar Párt felfogása annyira determinált a jövőt illetően, hogy senki sem járhat külön utakon.

— Tatarescu miniszter úr meg sem kísérelte, hogy a Magyar Párt és a liberális párt között valamely megállapodást létesítsen. A tárgyalások folyamán épp úgy, mint a kiadott nyilatkozatban is azt hangsúlyozta, hogy a román nép és a magyar kisebbség között kell a végleges barátságos viszonyt megszilárdítani és hogy előző nyilatkozataiban is mindig csak ezen viszony sorsára gondolt.

— Mi tehát most nem párttal, nem pártvezérrel tárgyalunk, hanem az államhatalom képviselőjével, akinek természetesen kötelessége, hogy a román nép és a magyar kisebbség között a barátságos viszonyt megszilárdításán fáradozzék.

— Egészen indokolatlanok tehát azok a megjegyzések, amelyeket itt-ott hallunk, hogy a liberális kormány azért áll most szóba velünk, mert bukását érzi és így az ellenzéki vonulás előtt a magyar kisebbség rokonszenvét megszerezni igyekszik. Aki Tatarescu miniszter úrral csak egyszer is beszélt, az benne koncepciót, államférfiúi érzéket talált. Az ilyenekkel rendelkezőről pedig feltételezni sem szabad, hogy olyan naivnak tartsa a magyar kisebbséget, hogy ez egy szóbaállásért elfelejtse mindazt a sérelmet, amelyet a liberális kormányzattól elszenvednie kellett.

— De vannak, akik magukat ravaszabb politikuskoknak tartják. Ezek szerint a szóbaállás azért történt a bukófélben levő kormány részéről, hogy utódjának helyettesítse megnehezítse, mert így ez sem kerülheti el a velünk való szóbaállást. Azt hiszem, ez a felfogás épp annyira nem helytálló, mint az előbbi. Nem jöhet párt, mely eddig tett nyilatkozataival erkölcsileg kötelezett ne volna, hogy a magyar kisebbség sérelmeit orvosolja. Erre mindenik a saját maga hirdette programja alapján köteles, tekintet nélkül a liberális jó példadás első lépésére.

— Ha a liberális kormány bukik, ami még sem egészen bizonyos, bármilyen kormány jöjjön utána, nekünk mindeniknél jelentkeznünk kell, hogy a történelem előtt elfelelhessük: nem rajtunk mulott a román nép és a magyar kisebbség közötti őszinte kibékülés.

Az egyesülési ünnep

programja

Ordonanță Nr. 4.

Noi Auerel V. Catana Prefectul Poliției Oradea-Mare, — având în vedere adresa Comandantului Pieții Nr. 984—1924 — în vederea serbării zilei de 10 Mai ordonăm:

1. Vineri în 10—23 Mai Repaus Duminical, se încetează ori ce muncă. Brufăriile, mace-lariile închid la ora 9 a. m.

2. Pe edificiile publice și particulare, magazine într-un cuvânt peste tot se va arbora drapelul național.

3. Seara cu începere dela orele 20¹/₂ și până la orele 22 ferestrele caselor și vitmele prăvăliilor vor fi iluminate și decorate cu covoare.

4. Pe străzile Bulevardul Regele Ferdinand, Piața Regina Maria, Piața Unirii, Strada Alexandrii și Strada Avram Iancu circulația tranvaelor și a trăsurilor încetează dela orele 9 până la orele 11.

Nerespectarea acestor dispozițiuni constituie contravenție și se va pedepsi cu toată rigoarea.

Comandantul Pieții Prefectul Poliției:
Lt. Colonel: **Aurel V. Catana.**
Bárdossy ss.

4. sz. rendelet.

Mi Aurel V. Catana Nagyvárad város prefektusa — tekintettel a térparancsnokság 984—1924. sz. átiratára — a május 10. ünnepségekre elrendeljük:

1. Pénteken, május 10—23-án vasárnapi munkaszünet; minden munka szünetel. Élelmi-szer üzemek, mészárosok d. e. 9 órakor zárnak.

2. A magán- és középületeken, üzleteken, egyszóval mindenütt nemzeti zászló tűzendő ki.

3. Este 20 és fél órától kezdve 22 óráig a házak ablakai és az üzletek kirakatai kivilágítandók és színyekkel díszítendők.

4. A Regele Ferdinand, Piața Regina Maria, Piața Unirii, Strada Alexandrii és Strada Avram Iancu utcákon 9-től 11-ig a villamos és a kocsiközlekedés szünetel.

Ezeknek a rendelkezéseknek be nem tartása kihágás és teljes szigorúsággal büntetettik.

Bárdossy alezredes,
térparancsnok.

Aurel V. Catana,
rendőrprefektus

Az építkezés mindnyájunk érdeke

Irta: Dr. Zoltán Károly

Az ötévi háború megbénította a produktív munkát és a termelés tisztán hadicélok szolgálatában állott. Annál kellemesebben hatottak azok a jelszavak, amelyek a háború után Európa egész légkörét betöltötték s amelyek a többtermelést helyezték kilátásba. Sajnos, azonban ezek a jelszavak csakhamar elvesztették csengésüket anélkül, hogy a kísérletezés stádiumáig vitték volna el a termelési akaratot. A stagnálás legkínosabbán az építkezés terén éreztette hatását. Az építkezés elvesztette üzleti jellegét s így azt a töke úgy kerülte el, mint a hajós a veszedelmes örvényt. De szomorúan állapítható meg, hogy nemcsak a magánosok haladtak el e fontos kérdés mellett, hanem a kormány is, dacára, hogy Európa minden államában kormányhatósági támogatásban részesült az építkezés, nálunk a kormány is szótlanul haladt el e fontos kérdés mellett. Megállapítható, hogy az egész Európában mi vagunk a legjobban elmaradva az építkezés tekintetében. Két évvel ezelőtt Jugoszláviában, — egy olyan kisvárosban, mint Ujvidéken — láttam, hogy legalább 20—25 ház van épülőfélben. A múlt évben megünnézt láttam Csehszlovákiában is. Mindkét helyen azt az információt nyertem, hogy az építkezést a kormány minden móddal és eszközzel támogatja. Magyarországon a múlt évben az építkezésen úgy segítettek, hogy a házak építkezési költségeihez a kormány 60% erejéig olcsó kölcsönt bocsátott az építkezők rendelkezésére. Ezen az alapon Budapesten és vidéken cca kétezer ház épült fel egykét év alatt. Európa nyugati államaiban pedig az építkezés, különösen az újabb időkben, nagy mértékben oltott.

Nálunk is történtek próbálkozások, de ezek egy lépést sem tettek előre a megvalósítás felé. A kormányra tehát hiába számítunk, amiért is magunknak kell magunkról gondoskodni. Mi, akik e városban élünk és nyögjük a lakásnyomor ezerfajta keserűségét, nekünk kell megteremteni az építkezés előfeltételeit. Ehhez azonban szükséges egy lendítő erő, egy erős kéz, amely e társadalmi propagandának irányt szabjon. És örömmel kell leszegeznünk, hogy a lendítő erő meg is van a város prefektusa dr. Popovici Miklós személyében.

Mindenki ismeri a dr. Váradi Ödön-féle építkezési tervet s mindenki tudja, hogy dr. Váradi Ödön milyen emberfeletti kitartással propagálta a saját építkezési tervét. Am mindez ismét csak tervezet maradt volna, ha dr. Popovici prefektus nem ismerte volna fel a kérdés nagy jelentőségét és nem állott volna a mozgalom élére. Meg kell hajolnunk egy ilyen férfias tettekre készség előtt, mint amilyen az építkezési terv, amelyet a jövőre nézve programul tűzött ki Fokozza még a sikerre való kilátást az is, hogy a prefektust a városi tanács tagjai, különösen pedig Buico polgármester, dr. Mangra főügyész és Köszeghy főmérnök támogatják. Az ő fáradságtalan intervenciójuk meg kell, hogy hozza a maga gyümölcsét és meg kell ismételnem azt, amit az előbb mondtam, hogy míg itt magunk nem fogunk akcióba lépni, amíg itt magunk nem fogunk a saját bajunkon segíteni, addig egy lakás, egy

ház sem fog felépülni. Ezt mindenkinek be kell végre látni, és mindenkinek arra kell törekedni, hogy ezt a nagy és nemes akciót tőle telhetőleg elősegítse. Ha mindnyájan támogatjuk a prefektust és a tanács tagjait, sabb áldozatot hozza is ez ügyben, talán már az idén, de legkésőbb a jövő évben paloták fognak a földből kiemelkedni, egészséges lakásokban fogunk lakni és megszabadulunk a rekvirálás kellemetlenségeitől. Támogassuk tehát a prefektust és a városi tanács tagjait nagy munkájukban, mert ők az építkezést tüzték ki újabb feladatul és az építkezés mindnyájunk érdeke.

Női divat mellények

Női-érti és gyermek fürdő ruhák

Trikók és sokerlik

—nagy választékban kaphatók az

Old-Englandba

Kerékpár alkatrészeket

legolcsóbban beszerezheti

FRISCH-nél, Avram Iancu (Kossuth-utca) 12

DORIAN-FILMSZÍNHÁZ

22

Csütört.

23

Péntek

Victor Marguerite

erotikus regénye filmen

La Garconné

Két rész, 12 felvonás, egy előadásban.

A főszerepben: **France Dehlia**

Csak felnőtteknek!

Mérsékelt emelt helyárak.

Róth M. utóda

uridivat üzlete

Piața Regina Maria (Bémer)-tér 3 sz.

üzlet ujjaalakítása miatt kalapokat a legdivatosabb formában és színekben,

Ita kalap — — — — — 540 Lei
Borsalino — — — — — 600 Lei
Hagib — — — — — 5—600 Lei
Gummi kabát — — — — — 680 Lei

és az összes uridivatcikkeket minden elfogadható árban árusít. —

Róth M. utóda

uridivat üzlete

Piața Regina Maria (Bémer)-tér 3 sz.

Sulyos panaszok az agrárbizottságok működése ellen

A megyei közigazgatási bizottság ülése

A megyei közigazgatási bizottság rendes havi ülését tegnap délelőtti tartotta meg dr. Popovici prefektus elnöklésével. Az alispán jelenlétében részletesen beszámolt az elmúlt hónap eseményeiről.

Az alispáni jelentéshez dr. Lázár Aurél országgyűlési képviselő szolt hozzá először. Elfogadja a jelentést, azonban vannak anomáliák, amelyekre fel kell hívni az illetékesek figyelmét.

Határozott panaszok merültek fel a csendőrség működése ellen, akik sokszor túllépik azt a hatáskört, amelyet a törvény pontosan körülír.

A földreform

Ezután a földreform végrehajtásáról beszélt. Ez ellen igen sok panasz merült már fel. A végrehajtás rengeteg hibákat követett el. A mit azonban nem is lehet csodálni, hiszen felülől ered legtöbb hiba oka. Teljesen ellentétes rendelkezések érkeznek. Egy és ugyanazon legelőterületet például három községnek is odaadták, így azután a legnagyobb zavarok és ellenségeskedések keletkeztek. Az erdőterületeken való legeltetést is megakadályozták, holott erre a lakosságnak joga van. Nagyon sok önkényes intézkedést tesznek. Leérkezik egy vezérigazgató, az végigtutazza a megyét és a saját iniciatívájából intézkedik. De ezenkívül az inspektorok egész tömege intézkedik össze-vissza, az agrárreform keresztülvitelével pedig a lakosság egyáltalában nincs megelégedve. Indítványozza, hogy a közigazgatási bizottság intézzen memorandumot a földmivelügyi kormányhoz és kérje az anomáliák orvoslását.

Dr. Cosma Gábor belényesi szenátor a következő felszólaló. Maga is sok helytelenségről győződött meg, csatlakozik dr. Lázár indítványához. Szabályozni kell a letelepedési engedélyeket. Azután kérdezi mi van Coroiu Péter s. tanfelügyelő ügyével.

Lázár Aurél: A miniszteriumban interveniáljon szenátor ur, a kistisztviselők csak azt teszik, a mire Bukarestben példát adnak.

Hasas főállatorvos az állattenyésztési célokra és apaállatok fenntartására kiutalandó földterületek ügyében interpellál és kéri, hogy a területek kiadásánál kérjék ki az állatorvosok véleményét is.

Tempelean alispán részletesen reflektál az interpellációkra. Coroiu tanfelügyelő ellen a fegyelmi vizsgálat folyamatban van.

Az alispáni jelentést tudomásul veszik.

Uj agrártanácsos

Ezután Grama Gábor Marosvásárhelyre helyezett agrártanácsos bemutatja a bizottságnak Manoiescu agrártanácsost, akit a regáthól helyeztek ide.

Manoiescu részletesen ismerteti programját, amelynek keresztülvitelét azonban rengeteg akadály hátráltatja. Nincs megfelelő személyzet, mert a tisztviselők havi fizetése: havi 1200 lei, olyan csekély, hogy ezért az összegért megfelelő embert nem lehet kapni.

Nehézség a végrehajtás azért, mert minden községgel hetekig, sőt hónapokig kell foglalkozni. Mindenesetre megakarja jól ismerni a megyei agrárviszonyokat, ezért az összes járási agronomust értekezletre hívta össze és kéri az összes hatóságokat, delegálják erre az értekezletre megbízottait és megbeszéljék a teendőket.

Ezután a Regiunea Silvica kiküldöttje referál. A lakosság sok helyen elégedetlen az erdőkben való legeltetés ügyében hozott határozatokkal, de tekintetbe kell azt venni, hogy 15 évnél fiatalabb erdőkben az erdőtervény értelmében a legeltetés tilos, mert tönkre tehetik a legelő állatok a fiatal fákat. Mégis teljes jóakarattal fog eljárni minden egyes esetben.

Bemutatkozott az államépítészeti hivatal új főnöke

Tempelean alispán bejelenti, hogy Varró Domokost, az államépítészeti hivatal volt főnökét nyugdíjazták és helyébe Gávra Sándort nevezték ki.

Gávra Sándor — miután felolvasta a

kinevező okiratot — jövő terveiről referált a bizottságnak és azon reményének adott kifejezést, hogy megfelelő pénzsegéllyel az utakat rendbehozhatja.

Későn utalják ki a fizetéseket

Coroiu Sándor pénzügyigazgató jelenlétében elmondja, hogy a múlt hónapban 48 millió lei adó folyt be a pénztárba.

Olaszország az európai politika élén

Herriot ma kihallgatáson jelenik meg a francia köztársasági elnöknel. A létesítendő új francia kormány a versaillesi szerződés alapján áll és mint engedmény, csupán a szankciók ügye s a megszállt Ruhr-vidék felszabadítása jöhet számításba.

Egy római jelntés szerint, éppen ezt célozza Mussolininek a belgákkal való meg egyezése, mely kimondja, hogy

Németországgal szemben a jövőben csupán valamennyi szövetséges állam hozzájárulásával alkalmazható szankció.

Különleges intézkedésre szükség nincs, mert a versaillesi szerződés a kötelezettségek nem teljesítése esetén ugys intézkedik. A jóvátételi bizottság továbbra is a legfelsőbb döntő fórum marad.

A római lapok kivétel nélkül kiemelik a milánói belga-olasz értekezlet jelentőségét. A római lapok egyértelműen visszatartatják a párisi Temps-nek, mely a volt francia kormány felhivatalos szócsöve, Mussolini és az olasz politika elleni támadását. Az olasz lapok szerint a Temps támadása a francia bosszúság jele, mert Olaszország befolyása a kisantra egyre növekedőben van.

Az országok és népek harmonikusabb együttműködésére jellemzők az angol-orsz tárgyalások békés és engedelkeny motívumai is.

Az angol-orsz tárgyalásokon résztvevő orosz delegáció jegyzékét nyújtott át az angoloknak, amelyben kijelentik, ha Oroszország hosszú lejáratu kölcsönt kap Angliában, hajlandók elismerni Oroszországnak az angol állampolgárokkal szemben fennálló háború előtti adósságát. Az angol delegáció még nem válaszolt a javaslatra.

Cosma szenátor ismerteti a nyugdíjasok és tisztviselők sulyos helyzetét, akik a fizetésüket csak elkésve kapják meg és kéri a pénzügyigazgatót, hasson oda, hogy ez a rendszer megváltozzék.

Coroiu ígéretet tesz, hogy minden tőle telhetőt meg fog tenni.

A szakreferensek jelentéseivel ért véget a gyűlés.

Addig azonban, amíg Európa a békés kibontakozás útjait keresi, Ázsiában új háborús veszedelem lángolt fel.

A törökök francia Sziíában szent háborút hirdetnek.

A török kormány jegyzéket küldött Franciaországnak, amelyben szót emel a franciák eljárása ellen Sziíában, ami a korábbi tárgyalásokkal nem egyeztethető össze. A nacionalista törökök védelmi szervezetének vezetősége Észak-Sziíában felhívást bocsátott ki, amelyben Franciaország ellen való ellenállását szent háborúnak hirdeti.

Francia körökben úgy tudják, hogy az angolai kormány autonómiát kért Batiochia kikötő részére, amely Kemal pasa és Bourgeois Franklin találkozásánál kilitásba helyezett. Ez a követelés hivatalosan is megszerkesztést nyer, amint a tiltakozó jegyzék a törökök szíriai határharcok miatt átnyújtatnak. Ez a legutóbbi követelés annál jelentősegteljesebb, mert Antiochia az egyetlen szíriai kikötő, mely Franciaországnak Sziíába belépést nyújt.

Villamos világítás,

házcsempő, telefon, villamhárító-szereléseket és javításokat legolcsóbban eszközöl
FRISCH Avram Iancu (Kossuth-utca) 12 sz.

Lüsler, ruhavászon, tennisz-nadrág szövet

különlegességek nagy mennyiségben érkeztek
HAVAS és GRÜNFELD
posztóáruház, Str. Avram Iancu (volt Kossuth-Lajos-utca) 8. szám. (Sas átjáróval szemben)

ATLANTIC NYÁRI MOZI ▽ APOLLÓ MOZGÓSZÍNHÁZ

9 órákor

6 és 9 órákor

Csütörtök, péntek, szombat

FREDERICUS REX

monumentális film Frigyes Vilmos császár életéből

2 rész 11 felvonás. — Egyrészben kerül bemutatóra.

Főszerepben: **Erna Morena, Werner Krauss**
és **Albert Steinrück**

Rendes helyárák

Bethlen a polgári pártok egyesülését kívánja

Budapestről jelentik: Az egységes pártban — a fővárosi törvény általános tárgyalása során — Bethlen miniszterelnök felszólalásában hangsúlyozta, hogy elengedhetetlennek tartja az egységes polgári front megalkotását a szociáldemokrata párttal szemben. A demokratikus polgári pártok tudvalevőleg egy ízben már visszaautasították Bethlen tervét, hogy egyesüljenek a kurzussal a szocialisták ellen. Valószínűnek tartják, hogy Bethlen kísérlete másodszor sem fog sikerülni, mert a liberális pártnak eltökélt szándéka, hogy a kurzus embereit kibuktatja a fővárosi vezetéseiből.

A nemzetgyűlés — Bethlen felszólalása után — névszerinti szavazással megválasztotta a szanálási időtartamra az ellenőrző parlamenti bizottság 33 tagját, kik a következők:

Gróf Apponyi Albert, Biró Pál, Czetzler Ernő, Drehr Imre, Erdődi-Harrah Béla, Ernst Sándor, Tarka István, Gömbös Gyula, Hajós Kálmán, Haller István, Hegveshalmi Lajos, Heinrich Ferenc, Horánszky Dezső, Hoyos Miksa gróf, Igldi Szabó János, Ivándy Béla, Kállay Tibor, Kenéz Béla, Marsall Ferenc, Mayer János, Neubauer Ferenc, Örfy Imre, Peidl Gyula, Peyer Károly, Ráday Gedeon gr., Ruppert Rezső, sokorópátkai Szabó János, Szakács Andor, Szilágyi Lajos, Temesváry Imre, Ulain Ferenc, Vázsonyi Vilmos és Wolff Károly.

Halálos csendőrvallatás Bihardiőszegen

Tegnap délelőtt egy borzalmasan összevert ember jelentkezett az államrendőrségen tíz éves fiával, akinek testén ugyancsak ütések nyomai voltak. Az inspekciós tisztnek elmondták, hogy ők: Kocsis István és fia Bihardiőszegről menekültek be Nagyváradra, ahol a csendőrség letartóztatta őket és édesapját, Kocsis Sándor 63 éves kovácsmestert is, mert egy liba eltűnt a faluból. A gyanú Kocsisra terelődött. Kocsis Sándort és fiát, Kocsis Istvánt letartóztatta a csendőrség, sőt még Kocsis Istvánnak a tíz év körüli fiát is

kegyetlenül elverték. Kocsis István és kis fia éjszaka elszöktek Nagyváradra, jelentkeztek a rendőrségen és védelmet kértek a csendőrök ellen.

A rendőrségről átkísérték Kocsis Istvánt és fiát az ügyészségre, ahova már akkor megérkezett a jelentés, hogy Kocsis Sándor 63 éves kovácsmester a csendőri vallatásba belehalt.

Tegnap délután dr. Solyom Kálmán vizsgálóbíró kiutazott Bihardiőszegre, a boncolás megjejtése céljából. A boncolás eredményéről nem adtak információt a sajtónak, csak annyit sikerült megtudnunk, hogy a tulajdonképpen vallatott csendőrt letartóztatták és bekísérték az ügyészségre.

Egy liba miatt talán sehol a világon nem volt olyan gyászos szennáció, mint most Bihardiőszegen.

Eladó

nagy plafondra függeszthető, forgatható

képeslap-állvány

Cim a Hegedűs Hirlapirodában.

SUCHARD

KAKAO

FELÜLMULHATATLAN

Autóbaleset Hubay Jenő érkezésekor

Tegnap délután két órakor érkezett Budapestről a biharpüspöki állomásra Hubay Jenő, a világhírű muzsikás, ki annyi közbejött akadály után ma este tartja meg egyetlen nagyvárad hangversenyét. Hubay érkezése Nagyváradra egy csaknem végzetessé vált autóbalesetnek lett okozója.

A nagy művész koncert-rendezője, Rácz Ernő, a „Musica” tulajdonosa ugyanis Pásztor Bertalan társaságában, ki a nagyvárad zenevilág képviselőjeként ment Hubay Jenő elé, autón indultak Biharpüspökbe. Az autóból a nagyvárad pályaudvar közelében felszállt még Popescu vámtiszt és egy granicsár őrmester.

Ráczék gépkocsija normális sebességgel haladt Püspöki felé, amikor háta mögött egy kisebb automobil tűnt föl az országúton. Az utánuk jövő kocsi — úgy látszik — meg akarta előzni Rácz Ernő automobilját, mire a soffőr valószínűleg virtuózból erősen fokozta a sebességet. Így ért a kocsi Biharpüspöki községbe. Ekkor kanyarodónál azonban a teljes gyorsasággal rohán kerekelt el a gép, mielőtt lefékeztek volna, belerohant az utcaárokba.

Az autót valamennyi utasa szédületes ivben kirepült. Pásztor Bertalan, aki elsőnek tápáskodott fel az út peréből, csak hamar konstata, hogy az utasok közül Rácz kivételével, az ijedségen kívül semmi bajuk sem történt. Az autót porrá zúzódt, Rácz pedig nem messze a kocsi roncsaitól fájdalmasan nyöszörgőre hasztalan igyekezett feltápaszkodni. Pásztor egy közel eső házba vitette a sebesültet, hol csakhamar Andrássy Ernő orvos részcsitette első segélyben a szerencsétlenül járt utast.

Pásztor Bertalan tovább folytatta útját, idejében kiért a püspöki állomásra, ahova nemsokára beérkezett Hubay Jenő és kísérője Kósa György. Hubay Pásztor autóján Nagyváradra hozta, természetesen elmesélte balesetüket is. A nagyvárad zenebarátok közül többen megjelentek a pályaudvar érkezőjében. Hubay itt megebedt, majd Aradra utazott, honnan ma délután érkezik vissza Nagyváradra.

Rácz Ernőt a zsidókórházba szállították. Lábszárcsont-törést szenvedett, de állapota szerencsére aggodalomra nem ad okot.

Az Ipartestület Kulturdelutánja

A megindított szórakoztató és művelődési akció, igen nagy megértésre talált az iparosság körében. Ez érdeklődés kielégítése céljából alább közöljük az e hó 25-én, azaz vasárnap d. u. 4 órakor a Kath. Kór termében tartandó kulturdelután műsorát, figyelembe ajánlván az érdeklődőknek, hogy a műsor átélése és ezzel kapcsolatban a hely biztosítása céljából jelentkezzenek az Ipartestület irodájában. A műsor, amint az az alábbiakban látható, igen művészi és tudás gyarapító, mert egyrészt tudományos előadások, másrészt művészi ének, hegedű, tánc és szavaltatok vannak beállítva a műsorba. A műsort egyébként a következőkben közöljük:

1. Elnöki megnyitó, tartja Lebovits Rudolf. 2. Irodalmi értekezés, tartja Bota György igazgató-tanár. 3. Ének. Pázmány Ferenc és Ritoók István zenetanár közreműködésével. 4. Melodráma, eladja Demkő Böske, Kürti István zenetanár kíséretével. 5. Vonós-egyves. játszák Krámer Ödön, Ifj. Schmiedt Béla, dr. Aliquander Kálmán és Grünberg Sándor urak. 6. Felolvasás,

tartja Gulácsy Irén irónő. 7. Hung-Yü kínai dráma. Szereplők: Haláty Gizi, Haláty Bözsi, Losonczy Gábor és Kohn Béla. 8. Román énekek, éneklő Ritoók István zenetanár kísérete mellett Popa Demeter úr. 9. Tánc-tercet, Ritoók István zenetanár kísérete mellett lejtik: Haláty Gizi, Haláty Margit és Ujvári Vili. 10. Zsúron, tréfás jelenet Ritoók István zenetanár kísérete mellett előadja Anné Ödön. 11. A zene-szerző, bohózat, szereplők: Bona Etelka, Haláty Margit, Oláh Böske, Georgescu Pál, Blattner József és Jurovits Jenő.

A műsor a belépésre igazolásul szolgál, melynek az Iparosmenház céljaira való megváltását kéri a rendezőség.

Villamos főzők

vasalók, ventilátorok és szerelési anyagot a legolcsóbban beszerezheti FRISCH-nél, Avram Iancu (Kossuth u.) 12.

Megnyílt Saguna (Kapucinus)-u. 9. sz. az udvarban

KEPES ERZSI és EMMER ILUS
női divat kalap-szalonya.

Tavaszi és nyári női kalapudvarok nagy választékban a legolcsóbban. :: Alkításoktól 50 leltől kezdve vállalk.

Harisnyát vásárolhat de jól és olcsón csakis FISCHER áruházában
Sas passage, a virág üzlettel szemben

Legrégibb és legmegbízhatóbb
molykár elleni megóvó vállalat

Zhoray Gyula és Társa

szücs- és szőrmeháza áthelyezve Str. Regele Ferdinand (volt Rákóczi-ut) 8 szám alá Stepper cukrászdával szemben. Elvállal téli ruhákat és szőrméket nyári gondozásra felelősség mellett. Ugyanott a következő évad divalja szerint készülő szőrmekabátok most igen előnyösen beszerezhetők. — Párisi és bécsi modellek után rendeléseket felvesz.

Izlett önnek

a husvéti kiállításon a Kemény-féle konzerv kóstoló? — A pompás

Májpástétom Haschée

Gulyás és frankfurti virsli

kapható 1/3, 1/4, 1/2 és 1 kilogrammos dobozokban minden jobb fűszer- és csmegekereskedésben. — Képviseelő viziontelárusítók részére

Klein Ödön

Uradea-Mare, Str. Petru Maior (Úr-u.) 7. Telefon 7—10.

Lüster, ruhavászon és öltöny

szövet különlegességek legolcsóbban

Székely posztóáruházában szerezhetők be.

Strada Avram Iancu (Kossuth)-utca

5

Csak 31-ig tart a klárusítás Herculesnél, Sas-passage

A bukaresti Opera együttesének hangversenye

A bukaresti román Opera együttese feletté emelt koncert keretében mutatta be tegnap este a Kath. Körben tagjainak respektábilis tudását, nagy művészetét. A társulatnak, — mint megbízható forrásból értesülünk — egyik legértékesebb tagja, Folescu ur, a remek, bársonyos hangú basszbaritonista, betegsége miatt távol maradt, minek folytán a műsor változást szenvedett, amennyiben az eredetileg kontemplatív Lucia di Lammermoor-beli sextett nem volt előadható s ezzel a műsor — tagadhatatlanul — egyik lényegpontjától fosztott meg.

Oléktívek akartunk lenni (hiszen a művészi kritikának ez mindenkor legelentibb kötelessége s feladata), miért is megjegyezzük, hogy az ensemble-ban a férfiakok, művészet s tudás tekintetében is, az „erősebb nemet” képviselik. Az együttesből egy világítótorony fénykévéjének vakító sugarával árasztja maga körül mesés hangjának pazar fényét: Ilean Atanasiu, ez az istenadotta Mesterdalnok, aki a milánói „Scala” színház régtől fogva elkényeztetett közönségét is rabjává ejtette nemesveretű, finoman cizellált művészetével. Hangján — ideális intonálásról kezdve — meglátszik a leggondosabb, nobilis, remekbe csiszolt olasz iskola... Mily kár, hogy ráadásul csupán gyenge non valeur-öket kapunk tőle. Paolo Tostinak egy vizenyős dalát, meg egy kalábriai népdalt. Ilyenkor olybá tűnik a hallgatónak, mintha az oroszlan — futó szeszélyből — egérekkel játszana!...

Athanasiu mellé sorakozik a pompás, ritka szép kultúrájú basszushang bűszke tulajdonosa: Niculescu Banu ur, akinek minden jogcíme meg van rá, hogy szinte megfürdjön s sütkérezzen saját hangjának üde szépségében, mely az összes indulatokat s érzéseket megfelelő hangulatvarázs közepette képes kifejezésre juttatni, megrázó drámai akcentusokat éppen oly meggyőző, erővel tolmácsolván, mint a milyen állaggyúl szelídséggel szólaltat meg lyrai hangokat. Imponáló a hangjában megnyilvánuló csodás, egyenesen vulkánikus erő, mely ha a szenvedély hullámainál hajtatja, — szinte félelmetes, megdöbbentő! Igen jó baritonista, különösen közepregiszterében s mélységében szép hanggal dicsekedhetik: Costescu Duca ur, a bécsi Volksoper egykori tagja, aki Jonio mezében mimelte a Bajazet Prologusát s bár csak markirozta az ábrázolást, mégis spontán azt az impressziót sikerült a szemlélőben keltenie, hogy kiváló drámai alakító színész, aki rendkívüli izléssel s önfeleglyezettséggel bánik szép hangjával. Behízelgő, nemes timbre-ü, csupán kissé a zavaró vibrálás felé hajló tenorhanggal rendelkezik Rabega ur, akitől román áriákat s ráadásul a Walkür-beli Tavaszi dalt kaptuk, zenei szempontból kifogástalan frazirozással, de felfogásban a művész bizony egy szentimentális olasz chansont csinált e péce-ből. Talán legközelebb a Lohengrin-beli Grál elbeszélést halljuk tőle — több sikerrel. Theodorescu urat hallottuk még, kinek alkairól a hang egy lavina mindent elsöpör erejével hömpölygő tova a maga féktelen, romboló hatalmasságával...

Szerepeltek még: Feraru asszony (szoprán), Dragulescu Stingha asszony, a jeles koloratur énekesnő, Rodrigó Atanasiu asszony, mindannyian jelentős támaszai az együttesnek. A zongorakíséretet Hans Swarowsky ur, egy, az előadókhoz kitünően alkalmazkodni tudó, erős rutinnal rendelkező pianista látta el. Az operaegyüttes sikere igen nagy volt, a publikum egész este zajosan és lelkesen ünnepelte őket.

Végül, helybeli vonatkozásánál fogva, nem hallgathatjuk el, illetve egyenesen a Kath. Kör t. vezetőségének becses figyelmébe ajánlani bátorkodunk most, szezon zántakor, miszerint feltétlenül kívánatos s célszerű lenne a Kath. Kör termében lévő zongorának nyári szünet alatt történő alapos megjavítása, rendbehozatala, a jövő szezonra való művészi kísérletre alkalmassá tétele.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Vörös Malom, bérleten kívül, rendes helyárakkal.

Péntek. d. u.: Vörös Malom, rendes helyárakkal.

Péntek este: Román előadás, kezdete 9 órakor.

Szombat d. u.: Mihályiné két lánya, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Pompadour, Pintér Böske vendégjátékával, bérleten kívül, premier helyárakkal.

Vasárnap d. u.: Bucsnékingő, Pintér Böske vendégjátékával, bérleten kívül, rendes helyárakkal.

Vasárnap este: Hattyulovag, Pintér Böske vendégjátékával, bérleten kívül, premier helyárakkal.

Hétő: Pompadour, Pintér Böske vendégjátékával, premier helyárakkal, A) bérlet 114. szám.

— Vörös Malom. Ma esti előadásban és pénteken délutáni előadásban lesz még a színház műsorán a Vörös Malom, Molnár Ferenc csodás sikerű színdarabja. Ezen előadások után hosszabb ideig szünetelni fog a Vörös Malom előadása, mert a díszleteket a többi darabok előkészületei miatt szét kell szedni. A Vörös Malom minden előadása rendes helyárakkal kerül színpadra bemutatni előadás szereplőivel.

— Pintér Böske fellépései. Mindegyik fellépésére Pintérnek igen nagy az érdeklődés, úgy, hogy mindegyik előadás, amelyben Pintér lép, teljesen zsúfolt ház előtt fog lejárni. Szombaton, hétfőn és kedden a Pompadourban, vasárnap este a Hattyulovagban, szerda este pedig az Elsser Fanny operettjében fog bucsuzni Pintér Böske, a kiváló szubrett.

— A Hárem. Vajda Ernő nagy sikert aratott vizgatója, a Hárem, mely az amerikai színpadokat is bejárja, nálunk a jövő héten kerül bemutatásra. A Hárem a budapesti Reneszansz színházban került bemutatásra, hol hónapokon keresztül egy délután, mint este csak ezt a finom vizgatókat játszották és ma is játszik. A női főszerepek egyikét Jósika Mici játsza, kinek a Trónörökösben is már olyan sikerre volt Budapesten a Reneszansz színházban, hogy a Hárem nagyszerű szerepének eljátszására szintén meghívást kapott Bárdos igazgatótól Jósika Mici. A Hárem másik női főszerepét Gellért Irén mint vendég fogja játszani. A férfi szerepeket pedig Földes, Sör, Harsányi és Madas szereplik. A darabot Tóth Elek rendezte.

— A Szultána. Az operettegyüttes nagy kedvvel és ambícióval készült a legközelebbi operett újdonságra, a Szultánára, melynek a bemutatása e hó 31-én lesz. Gyönyörű díszletek és ruhák készülnek a Szultána operettjére, melyet Hetényi főrendező rendezésében fogunk látni. A zenei részek befutását Szathmári karnagy végzi. A Szultána főszerepét Kovács Kató, Zilahy, Pogány, Borovszky, Misoga, Pattantyus, Madas, Galambos, Békési játszik, de ezeken kívül részt vesz az egész operettegyüttes és nagyszerű muzsikájú, érdekes és szórakoztató szövegű operettének az előadásában.

* Lüsster Deutsch Posztóruházban.

„STAR”
francia hor-
nyolt cserép

„STAR”
Építészeti és
Téglagár R. T.
Oradea-Mare — Nagyvárad
Kolozsvári országút
Ujvízműtelep mellett

„STAR”
1925-ös cserép
különlegesség

„STAR”
keltető szí-
lag cserép

„STAR”
prima fali
tégla

„STAR”
bódlatku
lapos cserép

Parfümök az összes létező illatokban, dekanekent kimérve kaphatók
Farkas István Apolló drogériájában

Nagyvárad Takarékpénztár

Cassa de Păstrare din Oradea-Mare

Strada Alexandri (Teleky-utca) 2.

Telefon: 44, 1093.

Devizatelefon: 45.

Devizaautorizáció alapján

lebonyolít deviza és valuta-
ügyeket. Kiallított külföldi
csekket és hitelleveleket

Általásokat teljesít egy belső, de
mint külföldi minden országba

Értékek megőrzésére ajánlja tűz- és
betörésmentes páncélszekrény
fiókjait (safe deposit), melyek
mérsékelt díj mellett bé-
relhetők.

Felülvizsgálás! Haas Lipót

Linóleum

Gyári fölerakataiban

Oradea-Mare, Str. Regele Ferdinand 5

Telefon 4-63

Viszonteladónak nagy árkedvezmény
Lerakatok:

Timişoara, Bulv. Reg. Ferd. 7.
Cluj, Str. Universităţii No. 1.

Leitő

gummi kabátok Férfi és női
dival fazonban prima gu mizással — 875.

Szővel felsővel felöltőszertű an-
gol gummizással 1600

Viaszos vászon asztalterítő
szobnól szobnól mintákkal — 80.

Futó szőnyeg prima minőségű méterje — 102.

Ebédli szőnyeg nagyon
szép mintával 200×300 .. 1350.

Linóleum futószőnyeg méterje .. 150.

Linóleum ebédli szőnyeg
200×250 .. 1060.

Linóleum padlók bevonásához
200 cm. széles .. 425.

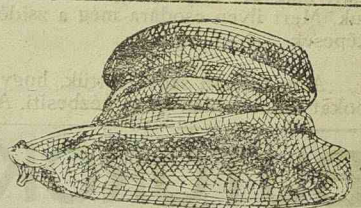
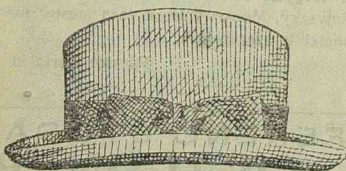
Olomantakáró 160—300 .. 1650.

Bőrvásznak kárpitosok és kocsi-
gyártók részére erős minőségben 145

A húsvéti kiállításon látott szép férfi kalapok 180, 250, 350 lei
eredeti gyári árban kaphatók Zöldfa-u. 21. sz. alatti lerakatunkban

Heller & Deutsch

kalapgyár, Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut 20, hol női és férfi
kalap alakítások legszebben és gyorsan készíttetnek.

Építkezési ankét a városházán

Tegnap délutánra hívta össze a prefektus a nagyváradi pénzintézetek vezetőit, hogy velük a lakásépítő akció részleteit megbeszéljék. Az ankétúra a magyar bankok kivétel nélkül megjelentek.

Dr Popovici Miklós prefektus nyitotta meg az ülést s vázolta a lakásépítő-akció fontosságát. Utána Mangra Demeter főügyész olvasta fel a Lakásépítő R.T. alapszabály-tervezetét. Szigeti Imre bankigazgató szerint az előirányozott húsz millió lei olyan kis összeg, hogy azzal semmit sem lehet kezdeni. Popovici prefektus felvilágosítja Szigeti, hogy a húsz millióval mindenekelőtt a roskadozó házakat fogják kitatarozni s a kilakoltatott családok ideiglenes elhelyezésére emelnek barakkokat.

Szemere Miklós szintén nem látja be, hogy húsz millióval valamit kezdeni lehetne. Kötelezni kellene szerinte, hogy a bankok és iparvállalatok, melyek nem laknak saját házukban, építkezéshez kezdjenek. Ezenkívül — mondja Szemere — a város minden lakójára fejenként ki kellene vetni 500—1000 leit, amiből aztán a város könnyen építhetne.

Dr Popovici Miklós prefektus válaszul s kijelenti, hogy letelepedési engedélyeket csak úgy adnak meg, ha minden bank székházat épít. Ez nem megoldás, tekintve, hogy már régezték.

Dr Mangra Demeter: Be kell vonni az akcióba a város minden rétegét s a városi taxák egy részét erre a célra kell fordítani. De szükség van az akcióra is, mert a kényszer-kilakoltatások küszöbön vannak.

Miután az értekezlet megalakultnak mondotta ki a Lakásépítő Részvénytársaságot, a prefektus kéri a jelenlevő bankigazgatókat, hogy az alaptőkének legalább 30 százalékat, tehát hat milliót jegyezzenek le. A részvények aláírására felhívást fognak kibocsátani.

Dr Lengyel Zsigmond indítványozza, hogy bankok az építkezésekhöz kölcsönt nyújtsanak. Dr Zoltán Károly kéri a bankigazgatókat, hogy végre nyíltan mondják meg, mennyit akarnak jegyezni és ne húzzák a vitát. Összeállítottak a bankok alaptőkéje után egy kimutatást, hogy minden bank mennyit kellene, hogy jegyezzen.

A prefektus külön megbeszélésre a másik terembe hívta dr Lazar Aurélt, dr Bucico Coriolánt, dr Mangra Demetert, dr Adorján Armit, Szemere Miklóst, Erber Dezsőt, Szigeti Imrét és Rezső Mór.

Az értekezlet után dr Popovici Miklós prefektus bejelenti, hogy a jelenlevő bankigazgatók az alaptőkéből több mint ötmillió leit már lejegyezték és az összes bankok jegyzése elére majd a 8—9 millió leit.

A részvénytársaság megalakulása ezzel anyagilag is biztosítva van.

Az adminisztratív munka elvégzésére az értekezlet dr Mangra főügyészt, dr Lengyelt, dr Zoltán Károlyt, Szemere Miklóst, dr Adorján Emilt, dr Váradi Ödönt és Megyeri építész-mérnököt küldte ki. A részvényjegyzési felhívást a napokban publikálni fogják.

Ki a kuruzsló?

Ez ma a város szenzációja!

Mindenütt azt hallani

hogy a legmodernebb ruhák szolid árak mellett

Dávid és Kohn

uri szabvány szerzők be,

Str. Alexandri (Teleky-utca) 4. sz. a.

ÚJDONSÁGOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

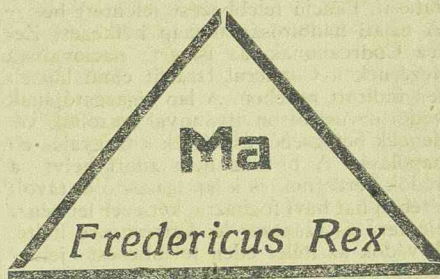
Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.

Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság

Telefon 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy hóra 50 lei; vidéken egész évre 720 lei, félévre 360 lei, negyedévre 180 lei, egy hóra 60 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedűs Hírlapiroda. (Telefon 12 01)

* **A Kamara első ülése.** A Kamara kedden tartotta első ülését Orleanu elnöklése alatt. Madgearu interpellációt terjeszt elő az erdélyi bírtokkisajátítások ügyében. Constantinescu és Bratianu Vintila adtak választ.

* **Jelentkezések a pünkösdi kirándulásra.** Az N. S. E. turista szakosztályának pünkösdi egynapos járdvölgyi kirándulására több, mint hatvanan jelentkeztek Tátray Gusztáv elnök főutcai üzletében. Előreláthatóan százan lesznek a kiránduláson. Jelentkezni lehet 26-ig a Tátray-üzletben.

* **Emelik a husárákat.** Dr Vostinár főjegyző a tanács tegnapi ülésén az ár-vizsgáló bizottság jelentését ismertette és ennek alapján a marhahús árát 23 leiről két kategóriában állapították meg. Az I. oszt. hús ára 26, a II. oszt. hús ára 24 lei kilogrammonként. Az emelésnél tekintettel voltak arra, hogy az élőmarha ára kg-ként 15—16 leire emelkedett, viszont a nyersbőr ára esett. Emelték a sertéshús árát 40—42 leire, a bárányhús kilogramját 26 leiben állapították meg. Emelték végül az olvasztott zsír árát 66 leiről 70 leire.

* **A lakásbizottság érdekes elvi jelentőségű döntése.** Özv. Moskovits Mórné Szaniszló-utcai lakásából elreklviráltak annak idején egy szobát. Moskovitsnének a lakásra föltétlen szükségese volt és egy másik lakást szerzett lakójának, aki a kijelölt lakásba költözött. A reklviráló bizottság azonban újból elreklvirálta Moskovitsné lakásából az egy szobát. A lakásbizottság elé került az ügy, ahol elvi jelentőségű döntést hoztak az ügyben. Kimondta a bizottság, hogy mindenkinek joga van lakását oly módon mentesíteni a reklvirálás alól, hogy saját költségén másik lakást szerez lakójának. Ezt köteles bejelenteni a lakásbizottságnak. Özv. Moskovitsné, habár jóhiszeműen járt el, de mégis elfelejtette bejelenteni ezt a lakásbizottságnak és így a lakót addig meghagyták Moskovitsné lakásában, míg új lakást nem szerez neki.

* **Husiparosok figyelmébe.** A rendőrprefektusi hivataltól nyert értesülés szerint pénteken a fejedelemségek egyesülése ünnepén árusítás és üzlethelyiségek nyitvatartása szakmánkban csak 9 óráig lesz megengedve. Ezek pontos betartására kérjük a husipari szakosztály minden egyes tagját s egyben a közönséget is, hogy beszerzéseit ezen időn belül eszközölje. Tisztelettel a szakosztály elnöksége.

* **Orvosi hír.** Dr Keszler Hermann fül-, orr- gégeorvos, rendelőjét Rimanóczy-utca 2. szám alá helyezte át (Rákóczi-utca sarkán).

* **Csernoch hercegprímás Rómában.** Rómából jelentik: Csernoch János hercegprímás háromszáz magyar zarándokkal odaérkezett. A pápa fogadta a zarándokokat.

* **A román olimpiai csapat Bécsben.** Kedden folyt le az olimpiászra induló román csapat mérkőzése Bécsben az osztrákokkal. Az eredmény 4:1 Ausztria javára. A román csapat gólját Guga kornijéből Kinigli lőtte.

* **Országos bélyegkiállítás Kolozsvárott.** A romániai bélyeggyűjtők egyesülete szeptemberben országos bélyegkiállítást rendez Kolozsvárott. Pásztor Ferenc igazgató, az egyesület elnöke tegnap Nagyváradon időzött a kiállítás előkészítése céljából s a Nagyvárad munkatársainak a következőket mondta:

— Kiállítunk gyűjteményeket, díjakat tűzünk ki s jutalmazzuk a szép kollekciókat, ezenkívül aukciókat rendezünk. A jelentkezések már-már megindultak. Nagyváradnak van sok bélyeggyűjtője s itt híres bélyeggyűjteményekről tudunk. Ily páratlan bélyeggyűjteményekkel rendelkeznek: Szontag Gusztáv tanár, Megyeri Ferenc mérnök, Kemény A., dr Spitzer Márton fogorvos, dr Papp János postafőtanácsos, Popper Ernő, dr Kovács Jenő postafőtanácsos, a kiváló műgyűjtő, Soltesz József megyei tisztviselő.

* **Hubay megérkezett. Jegyek a Musiacában és este a pénztárnál kaphatók.**

* **A tanács jóváhagyta a Rimanóczy-komplexum bérét.** A városi tanács tegnapi ülésén elfogadta a Rimanóczy-bérlet ügyében a pénzügyi bizottság által javasolt összeget évi bérnek.

* **Elhunyt jogtanár.** Budapestről jelentik: A Korányi-klinikán tegnap délután meghalt Lukács Adolf volt kolozsvári jogtanár, ötven éves professzori jubileuma és aranylakodalmának küszöbén, 76 éves korában.

* **Megszökött gyárigazgató.** Budapestről jelentik: Baar Tivadar 23 éves textilgyári igazgató a balatoni uriklubban szeszvédélyesen kártyázott. 250 millió elvesztése után bonokkal kezdett fizetni, melyekre azonban fedezete nem volt. Fizetni nem tudott, megszökött. Kiderült, hogy nem csak kártyán vesztett, de vállalkozási célokra hatalmas összegeket kért kölcsön, amit elkártyázott. Hitelezői följelentették, a rendőrség elfogatási parancsot adott ki ellene.

* **Értesítés.** 1924. május 23-án, pénteken reggel 8 órakor a zárdai-utcai nagytemplomban ünnepélyes istentisztelet lesz tartva, amelyre t. hivatkozott ezuton meghívjuk. Az orth. izr. hitközség elnöksége.

* **Szolnay Sándor képkiallítása.** Május huszonötödikén nyílik meg a Katolikus Körben a modern erdélyi festőgeneráció egyik legkiválóbb reprezentánsának, Szolnay Sándornak gyűjteményes kiállítása. Szolnay hosszas budapesti és nagybányai tanulmányai végeztével, hol Thorma és Réti István voltak mesterei, néhány évvel ezelőtt tűnt fel Erdélyben tulnövő relációkban. A kitűnő mester mintegy negyvenöt képből álló kollekcióját a Kath. Kör Szigligeti-szobájában rendezi. A tárlat június tizedikéig, vasárnap és ünnepnapon egész nap, hétköznapokon csak délután lesz nyitva. Belépődíj nincs.

* **A borbély és fodrásziparosok f. hó 22-én, csütörtökön üzletüket a pénteki munkaszünetre való tekintettel, este 9 óráig nyitva tarthatják.** Tisztelettel az Ipartestület vezetősége.

* **Kocsigyártó iparosok gyűlése.** Régen érzett hiány pótlására, a kocsigyártó iparosok szövetkezetet kívánnak létesíteni, hogy főképpen és ezzel a kisebb erővel dolgozó iparostársaknak segítségére lehessenek. Ezen rendkívül fontos ügyben f. hó 26-án, azaz hétfőn este 8 órakor tart

nak közgyűlést, melyre a kovács, kerékgyártó, nyerges és fényező iparosok meghívatnak. Tisztelettel az Elnökség.

* **Módosítások a bérkocsi-tarifában.** A városi tanács tegnapi ülésén a bérkocsi-tarifában a következő módosításokat határozták el. Egy órás kocsiszása díja egyfogaton nappal 40 lei, éjjel 60 lei. Egy ut a Félix-fürdőbe 150 lei, 2 órás várakozással 220 lei. Este 8 óra után 50 százalékkal drágább. Temetésen és esküvőn egyfogatu egész időre 100 leit kap.

Kék lüszter Deutsch Posztóáruházában

* **Ítélet egy 8%-on felüli kamatkövetelésről.** Kaptuk a következő sorokat: Igen tisztelt Lőszterkészítő Úr! Beesés lapjának 1924. május 21-én megjelent 114-ik számaiban közreadott „Ítélet egy 8%-on felüli kamatkövetelésről” című cikk tartalmának következő helyreigazítását kell kérelmezni a törvényre hivatkozással: 1. Téves az a közlés, mintha én mentem volna az Anglóbankhoz kölcsönt kérni; valóság az, hogy 1920. év tavaszán a Győri Szeszgyár nagyváradi fiókjának főkönyvelője Schick úr ment be az Anglóbankhoz és vette fel a kölcsönt a Győri Szeszgyár fiókja részére, mert a román kincstár már akkor, annak dacára, hogy még akkor a korona volt az itt érvényes pénz, a szeszadóbefizetések leiben követelte és ugyanez is teljesítette a visszafizetést. 2. Téves az a közlés is, hogy én bármikor meg lettem volna terhelve az Anglóbanknál a kölcsönüggyel, ellenkezőleg, nekem van követelése a banknál. 3. A valóság az, hogy az Anglóbank könyveiben elejétől végig a Győri Szeszgyár fiókja volt és van jelenben is megterhelve s a Győri Szeszgyár a kölcsönt vissza is fizette. Én az Anglóbankkal semmiféle jogviszonyban nem vagyok, engem csupán azon a „jogi” alapon kíséreltek meg beperelni, hogy azt a valótlán alapot hozták fel ellenem, hogy a Győri Szeszgyár fiókjának üzletét én átvettem és mint üzletvevő felelős volnék, azonban a bíróság teljesen alaptalannak találta az Anglóbank által felállított ezen jogalapot és a keresetet minden irányban elutasította. E helyreigazítás szíves közléseért halás köszönetet mondva, vagyok teljes tisztelettel Lőblé László.

Fekete lüszter Deutsch Posztóáruházában

* **Férfi szabóiparosok gyűlése.** F. hó 25-én, azaz vasárnap d. e. 9 órakor az Ipartestület kötelekébe tartozó összes szabóiparosok, akik munkásokat tartanak, közgyűlésre hívatnak meg azzal, hogy a jelzett időben annál is inkább pontosan és teljes számban jelenjenek meg, mert a munkásokkal kötendő kollektív szerződés feltételei lesznek megvitatva. Tisztelettel az Elnökség.

Ki a kuruzsló?

Ez ma a város szenzációja!

* **Mükedvelői előadás Érmihályfalván.** Szépen sikerült mükedvelői előadást rendezett folyó hó 10-én az érmihályfalvai mükedvelői ifjuság. Ezen alkalommal Géczy István gyönyörű népszínművét a Gimesi vadvirágot adták elő. A szereplők egytől-egyik a legjobb ügykezetten oldották meg feladatukat, különösen kiténik a nők közül Rimav Ilonka, Puskás Erzsike, Balogh Böske, Pap Mariska; férfiak közül: Polyák Barna, Mester József, Rösler Géza, Varga József, Walner Ferenc. A mulatság tiszta jövedelme a rom. kath. templom orgonaalap-javára fog fordíttatni.

* **Dr Tibériás Sándor** vasuti felügyelő szerkesztésében megjelent Magyar-Román vasuti műszavak szótára. Ára köve 180 lei. Kapható a főbizománysnál, Friedmann könyvkereskedés, Kolozsvár.

* **Az özvegy görög királyné birtokot vásárolt.** Bukarestből jelenti a Rador: Zsófia volt görög királyné, Vilmos császár huga, a Szereth főúry völgyében fekvő Baziresikban birtokot vásárolt 15 millió leirért és ott szándékozik letelepedni

* **Hadbíróági ítéletek.** Bukarestből jelenti a Rador: A kisebeci hadbíróág Pancia Dumitru tartalékos hadnagyot, aki jelenleg a cecici kerület országgyűlési képviselője, öt havi fogházra és 15 ezer lei pénzbüntetésre ítélte katonai szolgálata idején elkövetett visszaélései miatt. A hadbíróág elrendelte a vádlott azonnali letartóztatását. Pancia felebbezést jelentett be. — A galati hadbíróág tegnap ítélezett Zelea Codreanuak, az ismert nacionalista vezérnek a Corrierul Izraelit című lap ellen indított pörében. A lap igazgatójának védői orvosi bizonyítvánnyal igazolták védenek betegségét és kérték a tárgyalás elnapolását. A bíróság nem adott helyt a védők kérésének és a lap igazgatóját távollétében hat havi fogházra, két ezer lei pénzbírságra és százezer lei kártérítésre ítélte. A védők az ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

* **VÁRADI PISTA ALAPITVÁNY...** Liceum nyolcadik osztályában Váradi Pista tragikus halála óta nagy a szomorúság. A vigkedélyű fiúk sirva idézik pajtásukat, aki olyan különös körülmények között hagyta itt őket. A romantikus VIII.ik osztály — az első szerelem, nagy bánatok és a komoly életbe való kilépés drága titkaival teli nyolcadik osztály növendékei most felejtethetetlen szép dolgot tettek. Összegyűjtötték a szebbézüket és tegnap ezer leit adtak át dr. Szilas Izidor igazgatónak, hogy Váradi Pista emlékére egy alapítványt létesítsen. Kamatait az igazgató annak a szegényorsónak, jó fiúnak adja majd ki minden évben, akit legmúltbóknak tart a kitüntetésre... Váradi Pista emléket ilyen nemes gesztussal örököltette meg a minden jóért, szépeért rajongó nyolcadik osztály. (—).

* **Eljegyzés.** Perényi Silvia, a nagyváradi államrendőrség tisztviselője és Anca Grätian rendőrkapitány jegyesek.

* **Vörös Malom délutáni előadása elmarad.** Mivel pénteken, az egyesületi ünnepnapon úgy délután, mint este román előadás lesz a színházban, a színház igazgatósága ez uton értesíti a közönséget, hogy a péntek délutáni Vörös Malom előadása elmarad és az erre az előadásra váltott jegyek árát péntek délután 6 óráig visszafizeti a pénztár.

Tennis nadrág Deutsch Posztóáruházban

* **Óriási vulkánkitörés a Havai-szigeten.** Londonból jelentik: A Havai szigeten a Kilauea nevű vulkán néhány nap előtt kitört olyan hatalmas erővel, amilyenre nincs példa a történelemben. A benszülöttek nagyrésze a tengerparti városokba menekült. A láva folyton omlik ilyen robajjal, a szigetet állandó füst-felhő takarja. Számos falu elpusztult. Az emberéletben esett kárról még nincs jelentés, mert a sziget belsejével a távirati összeköttetés megszakadt.

* **A kiutasított kommunista író.** Bukarestből jelenti a Rador: Az Emberi Jogok Ligája tegnapi esti ülésén elhatározta, hogy intervenciót fog a kormánytól Arbore Ecaterina ismert kommunista író kiutasítása ellen. A kommunista író ugyanis román alattvaló. A Liga Dobrescu ügyvédet, az ügyvédszövetség elnökét, valamint Fildermannat bízta meg, hogy a kormány elé jogi szakvéleményt terjesszenek. Ezzel kapcsolatban a Dimineata azt a hírt közli, hogy a magyar és osztrák követsek megtagadták az átutazási vízum kiszolgáltatását a kiutasítottnak úgy, hogy most az a helyzet, hogy az író nőt a Dnyeszteren fogják átadni az oroszoknak.

* **Hétköznap féltiz, félkettő, félhéty; vasár- és ünnepnap 2 óránként indul a Lloydtól az autó.**

* **Feledi Sándor ingatlan értékesítő irodája Szaniszló-utca 1. szám.**

Ruha-vásznak Deutsch Posztóáruházában

* **Felhívás a tanonctartó mester urakhoz.** Az iparostanoncok tömeges panasza alapján felkérem a t. tanonctartó mester (főnök) urakat, hogy vasárnap és munkaszünetes ünnepnapokon műhelyi foglalkozással ne akadályozzák tanulóikat az isteni tiszteleteken való részvételben. Ellenkező esetben kénytelen lennők az illető mesterek ellen a rendőrhatalóságnál jelentést tenni. Muth Gyula, ipariskolai igazgató.

* **A legszebb zefir ingek mérték után a legolcsóbban SPLENDID-nél készülnek, Avram J (Kossuth)-u 16 szám.**

Nyári szövetek Deutsch Posztóáruházban

* **Dr Rácz szanatórium és gyógyfürdő-intézet, Nagyvárad Str. Pr Carol 7.** Vízgyógykurái, szévasas, villany, hő, fényfürdői, beléggző gyógymódjai megnyitnak; idegesek, gyengeségek állapotok, fei, szivgyomor, bél, vese stb. betegek gyógyítása. Hízó-fogyó-kurák. Szobák penzióval.

Naponta friss élesztő nagyban kapható Blum lisztkereskedőnél

* **Legjobb arcszépítő Földes Margitkrém**

* **Kőműves iparosok gyűlése.** Felkérjük az Ipartestület kötelekébe tartozó összes kőműves, ács, cserepező mestereket és építőiparosokat, hogy f. hó 23-án, azaz csütörtökön d. u. 6 órakor az Ipartestület helyiségében rendkívül fontos ügyben tartandó közgyűlésre okvetlenül és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* **RITA UJDONSÁGAI FELTÜNŐEK Teleki-u. 24.**

* **Egészen új rendszerű jégsekrények érkeztek Spitz Sámuel vaskereskedésébe Kugler-ház.**

Freskó-szövetek Deutsch Posztóáruházban

* **Kesztenbaum Juliska fűzőszalonja.** ban, Rákóczi-ut a legfinomabb kézzel himzett női fehérnemű kapható.

* „Kegyelet” temetkezés a Sas alatt.

* **Kitűnő jégsekrények,** vajkülpülőgépek, nyugagyak érkeztek a Tarsoly vaskereskedésbe, Sas-passage.

* **BORTNÍ-KALAP 200 lei a „Ritában.”**

* **Manometer!** mérleg, súly és mindenemű mérő műszer hiteles javítását, telefon-felszerelést! eszterga és minden fémipari munkát legszolidabb árban készít és javít. Rajz Andor elektro- és precízió-mechanikai műintézete Szalárdi-utca 9. sz. (Rosenzweig-palota.)

?

Hallotta-e már, hogy Bura Károly és Sándor a mai naptól fogva régi helyükön, a PALACE KÁVÉHÁZBAN játszanak?

Olcsó alkalmi vásár!!

Női pongyolák	— 150 Leitől
Női szövet ruhák	— 300 "
Női szövet aljak	— 200 "
Női kabátok	— 550 "
Gyermekekruhák	— 60 "

Model áruház Str. Vlahuța (volt Szt. János-utca) 6

1924. május 22.

MOZI

— **Fredericius-Rex.** Bemutatja ma, csütörtökön az Atlantic nyári mozi és az Apolló mozgószínház, rendes helyátrak mellett. A monumentális 2 részes film, melyet az Atlantic és Apolló egyrészen mutatnak be, a berlini-postdani királyi kastélyban készült és annak legszebb részei láthatók a nagyszabású filmen. Nagy Frigyes császár élete a legszenzációsabb filmtéma. Nagy Frigyes császár, aki jó barátja volt Voltaire-nek és a francia kultúrának, ösztönzőközébe került atyjával, I. Frigyes Vilmos császárral, aki a fiatal trónörököst halálra ítélte, midőn az páncsa ellenére járt el és csak atyjának halála mentetett meg a trónörököst a kivégzéstől, hogy azután atya helyét elfoglalja a német császári trónon. A monumentális film főszerepeit Erna Morena, Werner Krauss és Albert Steinrück alakítják. Előadás kezdete az Apolló mozgószínházban 6 és 9, az Atlantic nyári moziban 9 órakor. — Jón: Minden idők legszebb és legközvetlenebb filmreke. — Claude Farrere híres regénye — A csata (La Bataille); főszerepben Sessul Hayakawa, a világhírű japán filmművész.

— A Dorian-filmszínházban még ma, csütörtökön és holnap, pénteken látható a „La Garconne”, Victor Margueritte híres erotikus regénye filmen. France Dehlia, a bájos francia filmszínésznő játssza a két részes, 12 felvonásos darab főszerepét csodálatos művészettel. Az első három napon zsúfolt nézőterek gyönyörködtek a tartalmas és kivitel tekintetében is páratlan filmrekekben, amelyet kizárólag csak felnőttek nézhetnek meg. Az előadások pontosan 6 és 9 órakor kezdődnek.

Borkereskedők, likörgyárosok, vendéglősök, kávéosok, czukrászok

részére nagyon olcsó árakban érkeztek üveg-árak nyári idényre

kivételes árakban árusítok

Eladás nagyban és kicsinyben

Komlós Testvérek

üveg, porcellán, lámpa és tábatüveg gyári raktára.

Oradea-Mare — Nagyvárad

Strada Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 13.

KÖZGAZDASÁG

Uj passzázs a Sas alatt

A Zöldfa- és Fekete-sas rt. a megnövekedett bolt- és lakásigények kielégítésére új passzázsot nyit a Fekete-sas alatt. A terveket már elkészítette Heymann Béla mérnök és ezek szerint a passzázs a Zöldfa-utca felé torkolna a Fábán-utca irányában indult passzázsából s 18 új üzletet helyeznek el ezen a részen úgy, hogy az üzletek száma az eddigi 103-ról 121-re emelkedik. Az építkezésekhez a Zöldfa- és Fekete-sas rt. 2 és fél milliót, a 18 üzlet tulajdonos 1 és fél milliót ad, ezzel szemben a boltbérlet 2 évi szerződést s 2 évi további opciót kapnak, ami a befektetett és előlegezett összeggel szemben megfelelő. Az építkezést ez év júniusában megkezdik s októberre befejezik.

TŐZSDE

Zürich, május 21. Nyitás. Newyork 564 fél, London 2461 fél, Páris 3035, Prága 16662 fél, Milanó 2502 fél, Bukarest 275, Budapest 0.0067, Bécs 0.0079 fél, Berlin 10 0-a 133.

Bukarest, május 21. Zárlat: Devizák: Páris 1135, London 91b, Newyork 208, Róma 920, Zürich 3680, Bécs 28 háromn., Prága 615.

Valuták: Font 900, frank 1140, svájci 37, lira 905, dinár 250, dollár 205, osztrák 29, magyar 22 fél, szokol 605, leva 140, Napoleon 755, marka 48, török lira 105, drachma 400.

Zürich, május 21. Zárlat: Berlin 10 0-a 132, Amsterdam 211 egyen., Newyork 564 fél, London 2463, Páris 3040, Milanó 2505, Prága 1670, Budapest 0.0067 fél, Belgrad 697 fél, Bukarest 275, Bécs 0.0079 fél.

Budapest, május 21. A szerdai értékpapírpiac zárata: Angol-Magy. 76, Hazai b. 219, Olasz b. 22, Salgó 725, Államv. 685, Bosnyák Ag. 65, Hermes 54, Ingatlanb. 245, Merkur 16, Belv. 31, Pesti Hazai 4220, Borsod-Misk. 144, Konkordia 44, Első bp. gőz 144, Gizella 56, Hungária gőzm. 94, Viktória 240, Beocsini 1200, Borsodi szén 143, Kohó 570, Magnezit 1975, Kőszén 3670, Adria 1750, Urikányi 1085, Magy. Hit. 642, Osztr. H. 239, Koburg 40, Fegyver 1175, Ganz-Danub. 3650, Ganz-Vill. 1650, Láng 158, Keresk. 1350, Schlick 79, Baróti 5250, Danica 135, Égész 40, Izzó 680, Flóra 102, Goldberger 197, Hungária műtr. 147, Kariton 78, Klotild 90, Drasche 530, Adria 1750, Tröszt 110, Levante 245, Cukor 3150, Gloz bus 42, Österm. 290, Gummi 428, Georgia 525, Ocean 35, Phöbus 39, Lipták 14.250, Rössemann 80, Villányi 55, Egy. fa 38, Guttman 765 Lignum 90, Malomsoky 9500 Neuschloss 6250, Uj Ofa 625, Szlavónia 102, Nasici 2550, Zabolai 130, Zentarosk. 168, Atlantika 38, Ujlaki 195, Klotild 90.

Licitație

Se scoate la licitație cilindrarea șoselelor naționale Oradea-Mare—Beiuș—Vascau, km. 1+500 — 8 + 500 din județul Bihor.

Valoarea de pe deviz este de Lei 1.110.000. Licitațiunea se va ține la Direcțiunea Generală de poduri și șosele al județului Bihor, în ziua de 2 Iunie 1924 ora 11 a. m.

D-nii Concurenți pot lua informațiuni pentru condiții dela Direcțiunea Generală de poduri și șosele și dela Serviciul de poduri și șosele al județului Bihor în orele de serviciu. Supraoferte nu se primesc.

Nr. 11.661 1924. Aprilie 24.

Serv. de poduri și șos. jud. Bihor.

Stabilamentele

Românești Societate Anonima

Román Melocco Művek

R.-T. Oradea-Mare

Str. Seleusului (Szőlős-utca) 16. sz. alatt.

Telefonszám 11-38 Telefo nszám 11-38

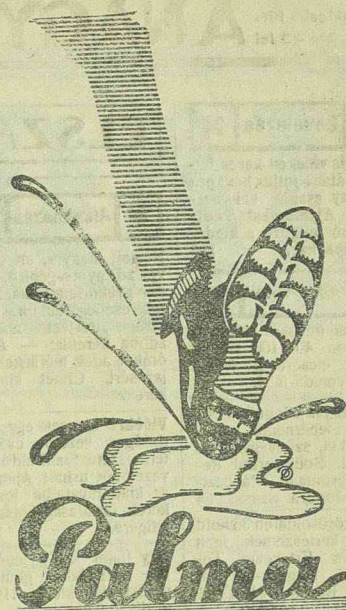
Gyárt:

szabadalmazott gépekkel cement csöveket, kutgyűrűket, járdalapokat, cement- és mozaiklapokat, sírköveket és sírszegélyeket, lépcsőket és virágvázaikat.

Válai:

magas, mély és vízépítkezéseket, csatornázást, burkoló munkát, hid és átérselek építését, beton és vasbeton építkezéseket és mindenféle műk munkát

Kül- és belföldi cement és építési anyagok eladása kívánatra házhoz szállítva.

kaucsuk-talpvédő és kaucsuk-sarok

megvéd nedvességtől és meghűléstől.

Brillíáns! platinát, törmellék aranyat és ezüstöt magas ártan veszek.

KOHN HENRIK ékszerész

Strada Avram Janku (volt Kossuth Lajos-utca) 7. sz.

Üzlethelyiségek

Rákóczi-ut központján kiadók. Építkezési hozzájáruláson kívül évi bér 25.000 Lei. Öt évi szerződés, később elsőégi jog biztosítva. Beköltözhető magán- és üzletházakat helyben és vidéken, szőlőket, butorított szobákat, lakásberendezéseket követték. Társat keresek üzemben levő kovácsműhelyemhez kedvező feltételekkel. Szalon- és hálószoba berendezések, szőnyegek elköltözés miatt sürgősen eladók. Utlevélvizumozást, román-német fordítást eszközölök „Ardeal” iroda, a tőpsta mellett. Telefon 203 Str. Eviscopul Ciorogariu No. 8

Ingatlan vevők!

A legelőnyösebben vásárolhatnak a Toma Józsefné kereskedelmi ügynőségénél, hol úgy házak, mint szőlők, szántók, földbirtokok, ház-helyiségek, vidéken gőzfürdő és 10 kaptár méh eladók. Korcsmák, mészárszékek, étkezde és fűszerüzlet kiadók. Szép nagy ház a belvárosban több részben, jutányosan eladó.

Értekezni Tománénál

Nilgésztelepen, 3—6-ig Körözs-utca 21

HAVRE—NEW-YORK GYORSPOSTAJÁRATOK

KANADA - KUBA MEXIKO - NOW-ORLEANS HAITI - ANTILLAK - EKSZAKAMERIKA fele

Felvilágosításokat nyújt

Soc. „SARNIA” Pasagiul Comedia Bucuresti és „RECLAMA” Cluj

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 3 lei, vastag betűs 6 lei

Levelezés

Fenyves vidéken keres teljes ellátást július hónapra urileány osakis uri családnál. Ajánlatokat, Tiszviselőnő jellegére a kiadóhivatalba kér. 136

Adás-vétel

Keresek bútorokat Magyarországon 40-100 holdig e-etteg elcserejni. Weisz Gizi Nyomda-u. 4. 43

Bizományba ellogadok bár milyen fehérműt, porcelánokat, szőnyegeket és képeket. Boulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Iobbra Szász. 64

Eladó körösoldalon 35 hold szántó, kertésznek igen alkalmas. Ertekezni Tománénál Nilgész-telegen, 3-6-ig Körös-u. 21. 137H

Megánház 3 szobával mellékhelységgel eladó, azonnali átadásra. Ugyanott értekezni lehet a háztulajdonosnál. Rét-u. 25. 143

Eandereket és babérfákat megvételre keresek. Salontényképész Sas-passage 156

Házak eladók. Házeladási megbízásokat vállalunk. Kőfőnököt megszerzünk. Magánpénzeket, jutalékokat kihelyezünk. Adásvételi R-t parcul Traian 12. Ertesítés délután. 5

Egy új hálószoba világos szürket betétekkel fekete keretézéssel eladó. Sternbe: g Pogány-teleg, Velence 158

Keresek megvételre a központban közel levő kisebb házat, melyben átadó három szobás lakás van. Címét a kiadóba kérek ár megjelöléssel. 164

Megánház, háromszobás komplett lakással, nagy udvarral, kocsiszín, istállóval 320,000 leért eladó. Címét „Aznap elhagylati ató” jellegére a kiadóba kérek. 163

Sürgősen minden elfogadható árban eladó ház egészben vagy telerészben elfoglalható kétszobás lakással gazdálkodónak alkalmas nagy istálló zárt kocsiszinnel iroda: Episcopul Pavel-utca 5. 170H

Antik szekrény, rama és porcellán eladó. Str. Episc. Pavel-utca 12. kárpitosnál 161

Egy vászontelekes hintó és 3 üléses elegáns szánkó, vágóasztal eladó. Barassatér 3. 160

Modern chamotte kályhák

különböző színekben rakta-ron, 2500 Leitől kaphatók valamint átrakásokat és javításokat vállal

Varga György kályhás mester Strada Berkovici No. 33.

ÓRÁK

szakszerű javítását a legkompli káitabbig kigőasztalanul

TISZAY

vég: Strada Alexandri (Teleky-utca) 3. szám alatti

Julányos drak Preciz munka.

ELSZAKITHATATLAN

KÉR MUNKÁS, VÁSZON ÉS SZÖVET RUHÁK „INDUSTRIA” RUHAÜZEM ORADEA-MARE, CALEA VICTORIEI No. 1.

A/kalmazás

Nőmet, magyar, angol levelező, gyors-gépiró, irodai gyakorlati állást keres, esetleg félnapra. Meghívás „Perfect” alá kiadóba kértetik. — Angol órákat adok mérsékelt díjazásért. Címét kiadóba kérek. 37

Vidékre keresek egy gazdaságot vezető csendes természetű főzni tudó házzvezetőnő urat. Ajánlatot a kiadóhivatalba levébe kérek „Gazdasági igazgató” jellegére. 167H

Egy fiatal leány fehérmű varrodába gombfelvarásra kerestetik. Hollós uridivat üzlet. 169

Ügyes mindenek azonnal felvétetik könnyű helyre. Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 43. Faragó. 171

Középtermetre való férfi ruha és négy pár 40-es férficipő eladó Cuza Voda (Szacsavay)-u. 43. 147

Önálló rendszerető komolyabb jó főzőnő állást keres Bunvitai-ligeten Str. Florilor (Virág-utca) 1 sz. 166H

800

leért még mindig a legjobb férfi öltönyt készíti dacára a munkabér emelkedésének Schreier Cogalniceau (Várady Zsigm.)-utca 2.

MALOMÉPÍTŐ R.T.

ORADEA-MARE

Feljavít átalakít **MALMOKAT** a legteljesebb felelősség mellett. — Gyártja és raktáron tartja az összes modern malomgépeket.

Valódi angol mérnöki Paus vászon kapható

Sonnenfeld-nél

Oradea-Mare

Telefon: 62.

Kárpitos

munkákat a legszebb kivitelben jutányos árban készít

Fényes Zsigmond

Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 10. sz. Stern-palota.

Készítéscserekek állandóan raktáron.

Értesítem tisztelt megrendelőim, hogy műhelyem. Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 63. sz. alá helyeztem át. Kérem d. megrendelőim további szíves pártfogását.

Kiváló tiszteltel, Bogye Antal, asztalosmester

Treuer János

szobafestő és mázoló Tudatom a n. é. közönséget, hogy a Piata Unirii (Szent László-tér) 7. sz. a szobafestő és mázó műhelyem megnyitottam. Szolid árak. A n. é. közönség szíves pártfogását kérem. Piata Unirii (Szt. László-tér) 7.

Végre

kapható a jó minőségű

Dréher-Haggenmacher sör

Kérjük mindenütt

Épület-, mű-, géplakatos, víz, gőz, fűtés szellőztetés vas- és rézbutor és

autogén hegesztő telep

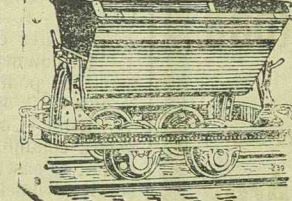
a legjobban és legolcsóbban vállal minden e szakmába vágó munkákat.

ÖRLEY és FIEDLER

Strada Sztaroveszky-utca 25. sz.

Lehmann & Leyrer A. G. Martin Eichengrim & Co. Wien Frankfurt (M.)

Prompt bucaresi rakláról szállítható.

Minden nyomtár és méret szerint.

Vágányok, sinek, váltók és fordítókorongok Buk-tató és különleges kocsi erdei vasuti traktorok Alkatrészek: Drótkötél pálya. — szállítási eszközök Vezérképviselet Románia számára.

Uzinele Lanz S. A. Bucharesti

Strada Batiste 14 bis.

Masits szücs

Szőrmeárúk nagy választékban

Str. Vlahuta (Sz. János-u.) 2.

Három kosárfonó-segéd kerestetik

mielőbbi belépésre erdélyi városba. Ajánlatok „Kosár 9844” jellegére a „HERMES” reklám és hirdetési vállalat részvénytársasághoz Nagyszebenbe kértetnek.

Közlönyök

Gepjelölőasztal jót és cson készít Erbsteinné, Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 28 vagy Sztaroveszky-utca 11. sz.

Pilsse es gouvre munkán rendkívül olcsó árban készítenek Str. Alexandri (Teleky-u.) 22. kapuval szembe.

120,000 lei kedvező feltételek mellett le vehető. Keresek kisebb magánházt beköltözhető lakással. Str. Episcopul Pavel (Pavel-u.) 22. fődszint. 165H

LAKÁS

2 intelligens fiatal ember keres központban különbejárattal csinosan bútorozott szobát. Címét a kiadóba kérek. 13

Bármilyen üzemhez alkalmas 2 helyiség száraz és világos melkkelhelyiségekkel kiadó. Cím a kiadóban. 122

Ezer lei havi bért fizetnek központban szép bútorozott szobáért egy szmír részére. Bővebbet Missir cégnél. 165H

Keresek egy modern kéthárom szobás lakást vagy egy kisebb házat azonnal beköltözhető lakással. Ugyanoként díjazok. Cím a kiadóban. 172

Egyezer Lei havibérét két egymásba nyíló csinosan bútorozott szoba konyhával azonnal kiadó. Iroda Str. Episc. Pavel utca 5

Gyermek kocsik

bőrretikülők 130 Leitől

és utazó kosarak olcsón érkeztek

Szabó

fésűáruháza

Sas-passage 42.

Olcsón megvehető beköltözhető házak

Bunyitay-liget 26 sz., Bölcse-ut. 7, Ur-utca, Szaniszló-u., Berkovits-u., Beóthy Ödön-utca ház italmérettel 200,000 leért azonnal átadhatók. A város minden részén kisebb-nagyobb elfoglalható házakat tudok Zöld-utca műhelynek, rakárnak való helyiséggel azonnal átadó. Bármilyen megbízást elfogad

Özv. Zilaby Gyuláné ált. keresek irodája Str. Alapi-u. 1.

Otthon 1-4-ig.

Eladó 130 gyönyörű ház, 85 üzlet ház, 44 bérpala, 38 magán ház, vannak gyönyörű szőlők, kisebb nagyobb birtokok, kedvező fizetéssel 1 és 2 szobás lakások a Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) üzletek, társak stb.

Weisz Gizi Strada Tipografiei (Nyomda-u.) 4. szám.